

॥१६॥ कृतसंज्ञः विभीषणेन संकेतितः ॥१७॥ १८॥ १९॥ २०॥ २१॥ २२॥ २३॥ २४॥ २५॥ २६॥ २७॥ २८॥ २९॥ ३०॥ ३१॥ ३२॥ निधाय बध्वा असिखड्गं ॥ ३३॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये
तमापतंतं संक्रुद्धं पुनरेव युयुत्सया ॥ अभिदुद्रावसौ मित्रिर्विभीषणमते स्थितः ॥१६॥ अक्रुताङ्गिकमेवैनं जिघांसुर्जितकाशिनं ॥ शरैर्जघान संक्रुद्धः कृतसंज्ञो
थलक्ष्मणः ॥१७॥ तयोः समभवद्युद्धं तदान्योन्यं जिगीषतोः ॥ अतीव चित्रमाश्रयं शक्रप्रल्हादयोरिव ॥१८॥ अविध्यदिन्द्रजित्तीक्ष्णैः सौमित्रिमर्मभेदिभिः ॥
सौमित्रिश्चानलस्पर्शैरविध्यद्रावणिशरैः ॥१९॥ सौमित्रिशरसंस्पर्शाद्रावणिः क्रोधमूर्छितः ॥ असृजलक्ष्मणायाष्टौ शरानाशी विषोपमान् ॥ २०॥ त
स्यासून्यावकस्पर्शैः सौमित्रिः पत्रिभिस्त्रिभिः ॥ यथानिरहरद्वीरस्तन्मे निगदतः शृणु ॥ २१॥ एकेनास्य धनुष्मंतं बाहुं देहादपातयत् ॥ द्वितीयेन स नाराचं भुजं भू
मौन्यपातयत् ॥ २२॥ तृतीयेन तु बाणेन पृथुधारेण भास्वता ॥ जहार सुनसंचापि शिरो भ्राजिष्णुकुण्डलं ॥ २३॥ विनिरुत्य भुजस्कंधं कबंधं भीमदर्शनं ॥ तं ह
त्वासूतमप्यस्त्रैर्जघान बलिनां वरः ॥ २४॥ लंकां प्रवेशयामासुस्तं रथं वाजिनस्तदा ॥ ददर्श रावणस्तं चरथं पुत्रविनाकृतं ॥ २५॥ सपुत्रं निहतं दृष्ट्वा त्रासा
त्संभ्रांतमानसः ॥ रावणः शोकमोहार्तो विदेहीं हंतुमुद्यतः ॥ २६॥ अशोकवनिकास्थां तारामदर्शनलालसां ॥ खड्गमादाय दुष्टात्मा जवेनाभिपपात ह ॥ २७॥
तं दृष्ट्वा तस्य दुर्बुद्धेरविध्यः पापनिश्चयं ॥ शमयामास संक्रुद्धं श्रूयतां येन हेतुना ॥ २८॥ महाराज्ये स्थितो दीप्तेन स्त्रियं हंतुमर्हसि ॥ हतैर्वैषायदास्त्री च बंधनस्था
च तेव शो ॥ २९॥ न चैषा देहभेदेन हता स्यादिति मे मतिः ॥ जहि भर्तारमेवास्या हते तस्मिन् हता भवेत् ॥ ३०॥ न हिते विक्रमे तुल्यः साक्षादपि शतक्रतुः ॥ असकृ
द्वित्वया सेंद्रास्त्रासितास्त्रिदशायुधि ॥ ३१॥ एवं बहुविधैर्वाक्यैरविध्यो रावणं तदा ॥ क्रुद्धं संशमयामास जगृहे च सतद्वचः ॥ ३२॥ निर्याणे समतिं कृत्वा निधा
या सिंक्षपाचरः ॥ आज्ञापयामास तदारथो मे कल्प्यतामिति ॥ ३३॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि रामोपाख्यानप० इंद्रजिद्वधे ऊननवत्यधिकद्विंश
ततमोऽध्यायः ॥ २८९॥ ॥ ७३॥ ॥ ७३॥ मार्कण्डेय उवाच ततः क्रुद्धो दशग्रीवः प्रिये पुत्रे निपातिते ॥ निर्ययौ रथमास्थाय हेमरत्नविभूषितं
॥ १॥ सवृत्तोरक्षसैर्घोरैर्विविधायुधपाणिभिः ॥ अभिदुद्रावरामं स योधयन्हरियूथपान् ॥ २॥ तमाद्रवंतं संक्रुद्धं मैदनीलनलांगदाः ॥ हनूमान् जांबवांश्चैव
ससैन्याः पर्यवारयन् ॥ ३॥ ते दशग्रीवसैन्यं तदृक्षवानरपुंगवाः ॥ द्रुमैर्विध्वंसयां च क्रुद्धं दशग्रीवस्य पश्यतः ॥ ४॥

भारतभावदीपे ऊननवत्यधिकद्विंशततमोऽध्यायः ॥ २८९॥

॥ ७३॥

॥ ७३॥

॥ ७३॥

ततः क्रुद्ध इति ॥ १॥ २॥ ३॥ ४॥